

Huvudman

Malmö kommun
Malmö stad
205 80 Malmö

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Värner Rydénskolan 7-9 i Malmö kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Malmö kommun en anmärkning avseende brister rörande *dokumentation i betygs katalog*. Malmö kommun ska senast **måndag den 8 april 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser *garanterad undervisningstid i ämnet musik, extra anpassningar och särskilt stöd, åtgärdande arbetet för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling samt beslut om betyg*.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:6705) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys 2023 inlett en tillsyn av Värner Rydénskolan i Malmö kommun. Då skolenheten inför läsåret 2023/24 delats upp i två skolenheter har Skolinspektionen genomfört två planerade tillsynsbesök, en på respektive skolenhet. Detta beslut avser Värner Rydénskolan 7-9.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Värner Rydénskolan 7-9 följer gällande bestämmelser om garanterad undervisningstid i ämnet musik, extra anpassningar och särskilt stöd, åtgärdande arbetet för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling, beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt observationer mellan den 7 november 2023 och 9 november 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat klassschema, utredningar om behov av särskilt stöd, åtgärdsprogram och utdrag ur betygskatalog. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Dokumentation i betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens betygskatalog för höstterminen 2022 samt vårterminen 2023. Av betygskatalogen för höstterminen 2022 och vårterminen 2023 framgår att det finns dubbla betygskataloger i ämnet modersmål; en betygskatalog från skolenheten och en från kommunens språkcentral. I betygskatalogen från kommunens språkcentral i ämnet modersmål finns ett antal elever upptagna för vilka det helt saknas notering. För dessa elever finns varken betyg, horisontellt streck eller siffran 2 eller 3 angivet. Vidare framgår av betygskatalogen upprättad på skolan för höstterminen 2022 och vårterminen 2023 för ämnet modersmål att det saknas signering av lärare i vissa fall.

Av betygskatalogen framgår också att det förts dubbla betygskataloger för en elev som undervisas i särskild undervisningsgrupp inom huvudmannens organisation. Skolenhetens betygskatalog är inte signerad av undervisande lärare.

Rektorn säger att hen uppmärksammade att det finns dubbla betygskataloger i modersmål när hen började på skolan men att hen då fick till sig att huvudmannen jobbar på det sättet. Rektorn berättar att elevernas modersmålsundervisning nästan enbart bedrivs av modersmålslärare som är anställda via huvudmannens språkcentral. Rektorn förklarar vidare att de lärare som var anställda på skolenheten skrev under elevernas betyg i betygsdokumentet som fanns på skolenheten och att modersmålslärarna som var anställda av huvudmannen skrev under betygsdokumentet som fanns på huvudmannens språkcentral. Avseende att en elevs betyg registrerats i både skolenhetens dokument och ytterligare ett dokument förklarar rektorn att eleven gick i en central särskild undervisningsgrupp hos huvudmannen och därmed fick sina betyg där, men att skolan fortfarande hade ett ansvar och att eleven inte var utskriven från Värner Rydénskolan. Rektorn säger att huvudmannen har skapat en referensgrupp och att gruppen bland annat har i uppdrag att se över just rutinerna för betygskatalogerna. Rektorn berättar också att alla modersmålslärare som undervisar eleverna detta läsår är anställda via språkcentralen och att alla lärare därför kommer att skriva under i samma katalog vid betygsättning höstterminen 2023.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 10 § skolförordningen (2011:185) framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs.

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) framgår av 6 § att beslut om betyg i grundskolan ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats. Det ska framgå av betygskatalogen om ett ämne har avslutats. Enligt 7 § samma föreskrift ska den eller de som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. En betygskatalog i grundskolan ska, enligt 9 §, innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Slutligen ska, enligt 10 §, siffran 2 bland annat anges i ämnena moderna språk (elevens val eller språkval), modersmål och teckenspråk när eleven inte läst dessa ämnen. Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen. Beslut om att inte sätta betyg i grundskolan ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen markeras med ett horisontellt streck.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Värner Rydénskolan F-9 inte lever upp till författningarnas krav när det gäller dokumentation i betygskatalog. Utredningen visar att det finns felaktigheter i betygskatalogen avseende ämnet modersmål. Detta då det i vissa fall saknas signering av lärare och då det förekommer att det helt saknas notering för elever, det vill säga varken elevens betyg, horisontellt streck eller siffran 2 eller 3 anges.

Utredningen visar även att det finns felaktigheter i betygskatalog avseende elev som undervisats i en central särskild undervisningsgrupp då elevens betyg finns med i två olika betygskataloger och då skolenhetens betygskatalog inte är signerad av undervisande och betygsättande lärare.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Malmö kommuns verksamhet vid Värner Rydénsskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller dokumentation i betygskatalog. Utredningen visar att skolenhetens betygskatalog i huvudsak är korrekt, att rektorn och huvudmannen är medvetna om de brister som föreligger när det gäller betygskatalogen i ämnet modersmål och att ett arbete för att åtgärda detta är inlett. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Malmö kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Garanterad undervisningstid i musik

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever i årskurs 9 och lärare uppger i intervju att hälften av eleverna som under förra läsåret gick i årskurs 8 och elever i förberedelseklassen inte hade undervisning i musik i ett vanligt klassrum under majoriteten av musiklektionerna. Någon elev säger att eleverna under musiklektionerna arbetade med något annat ämne än musik. Några lärare säger också att dessa elever knappt hade någon musikundervisning under förra läsåret.

Rektorn säger att det är hen som fattar beslut om hur undervisningstimmar ska fördelas och hen som fattar beslut om schema för eleverna. Hen säger också att hen utgår från Skolverkets timplan när hen fördelar undervisningstiden i de olika ämnena per stadiet. Rektorn berättar vidare att en av skolans musiklektörer hade flera upprepade frånvarotillfällen under förra läsåret. Dock uppger rektorn att eleverna hade vikarie på de lektionerna och att eleverna hade mer teoretisk än praktisk undervisning i ämnet. På uppgiften om att elever arbetade med andra ämnen under musiklektionen säger rektorn att det inte stämmer, men att eleverna däremot inte hade mycket av sin musikundervisning i musiksalen. Rektorn berättar också att eleverna ibland hade musik i helklass med den andra musiklektören. Rektorn tillägger att eleverna kommer att få sin garanterade undervisningstid under högstadiet eftersom lektionerna inte var inställda och eleverna får undervisning enligt den fördelning av undervisningstid som det fattats beslut om.

Rättslig reglering

Enligt 10 kap. 5 § skollagen ska den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan vara minst 6 890 timmar. Vidare får regeringen eller den myndighet som regeringen enligt 6 § bestämmer meddela föreskrifter om undervisningstid utöver vad som följer av 5 §.

Enligt 9 kap. 3 § skolförordningen finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) i bilaga 1 till förordningen. Av bilaga 1 framgår att elever i högstadiet totalt ska få minst 80 timmars undervisning i ämnet musik.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Malmö stad brutit mot bestämmelserna när det gäller garanterad undervisning i ämnet musik. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Huvudmannen uppger att elevernas behov i de olika lärmiljöerna i första hand tillgodoses genom ledning och stimulans. Om det inte är tillräckligt ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Majoriteten av lärarna uppger i intervjuer att alla elever som identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd. Dock uppger några lärare att det är svårt att hinna ge alla elever sina extra anpassningar dels på grund av att det är så många och olika extra anpassningar som ska ges i klasserna och dels på grund av den stora variationen i elevernas kunskapsnivå. Representanter för elevhälsan samt rektorn håller inte med om att inte alla lärare kan ge eleverna sina extra anpassningar och säger också att de inte känner till att det finns lärare som inte hinner. De förklarar att lärarna fått flera utbildningsinsatser och goda förutsättningar för att kunna ge eleverna sina extra anpassningar. Representanter för elevhälsan säger att de i flera ämnen har tvåläraresystem i klasserna och att många lektioner börjar med en genomgång för hela klassen men att lärarna sedan delar upp eleverna i två mindre grupper. Representanter för elevhälsan och rektorn berättar också att de ofta är ute på lektionerna och då ser att eleverna får de extra anpassningarna de ska ha.

Särskilt stöd

Utredning av behov av särskilt stöd

Huvudmannen uppger i informationsinhämtningen inför besöket att när extra anpassningar inte är tillräckliga för en elev tas det upp på ett elevhälsoteammöte. Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger att lärare först lyfter ele-

vens situation på en konferenstid där representant för elevhälsan deltar. Intervju-gruppera bekräftar också uppgifterna som huvudmannen lämnat om att det därefter lyfts till ett elevhälsoteammöte och att det då ses som en anmälan om särskilt stöd.

Lärare uppger i intervju att elevhälsan tar tag i de ärenden som de anmäler och att det är lärarna tillsammans med specialläraren som genomför utredningarna. Dock uppger några lärare att det händer att de får tillbaka ett ärende med uppmaning att intensifiera extra anpassningarna. Representanter för elevhälsan säger däremot att det denna termin startats utredningar för alla anmälningar som kommit in, men att det tidigare inte alltid startats utredningar och att det funnits anmälningar som legat på hög sedan förra läsåret. Representanter för elevhälsan säger också att de även utrett de anmälningar som legat på hög. Rektorn svarar att det alltid görs en utredning efter att en anmälan om särskilt stöd kommit in och att de fattar beslut om vem som utreder behovet om särskilt stöd under elevhälsoteammöten. Hen uppger vidare att de, innan anmälan kommer in, redan har diskuterat extra anpassningar och eventuella intensifieringar och att grundarbetet är så gediget innan anmälan kommer in att utredningarna oftast resulterar i att eleven är i behov av särskilt stöd.

Beslut om åtgärdsprogram

I den informationsinhämtning som lämnats till Skolinspektionen inför besöket uppger huvudmannen att rektorn, eller den som rektorn utser, beslutar om att utarbeta åtgärdsprogram eller om att inte utarbeta åtgärdsprogram efter det att stödbehovet utretts. Om rektorn har fattat beslut om att upprätta åtgärdsprogram utarbetas detta av speciallärare. Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn bekräftar huvudmannens uppgifter i intervjuer.

Under besöket tar Skolinspektionen del av 15 åtgärdsprogram för elever på skolenheten. Av samtliga åtgärdsprogram framgår elevernas behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Av programmen framgår också när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare har enligt programmen getts möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetats.

Stöd enligt beslutade åtgärdsprogram

Några lärare berättar att skolan inte tar in vikarier när lärare är borta. Det resulterar ibland i att den lärare, som egentligen ska vara resurs på en lektion (enligt ovan nämnda tvålärarsystem) och då även ska vara ansvarig att ge vissa elever de stödåtgärder de ska ha utifrån aktuella åtgärdsprogram, försvinner på grund av att hen får vikariera för kollegan som är borta. Lärarna förklarar att de då inte kan dela klassen i mindre grupper och att elevernas stöd därför uteblir. Representanter för elevhälsan säger att det har hänt vid enstaka tillfällen att lärare fått vikariera för andra lärare och inte kunnat vara resurs, men att det är undantag. Däremot uppger de att situationen, som lärarna beskriver, historiskt funnits på skolan. En represen-

tant för elevhälsan säger att det inte har framkommit vid uppföljningar av åtgärdsprogrammen att åtgärder har uteblivit. Rektorn säger att det kan vara så att stödinsatserna som finns i åtgärdsprogrammen försvinner vid enstaka tillfällen när lärare är sjuka eftersom resursen då går in som vikarie. Rektorn tillägger att hen tror att lärarnas svar också beror på en oro längre bak i tiden där det fanns mycket frånvaro bland resurspersoner, men att det är en icke-fråga nu.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Malmö stad brutit mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar och särskilt stöd.

Även om några lärare uppger att de inte hinner ge alla elever de extra anpassningar de ska ha, visar intervjuer med representanter för elevhälsan och rektorn att skolan ger lärarna de förutsättningar, det stöd och de utvecklingsinsatser avseende arbetet med extra anpassningar som kan krävas. Utredningen visar också att skolenheten har en väl fungerande struktur kring arbetet med extra anpassningar och att extra anpassningar följs upp och utvärderas.

Att några lärare uppger att en del av elevers särskilda stödinsatser har uteblivit i vissa fall då lärare varit frånvarande föranleder vidare ingen annan bedömning.

Detta då Skolinspektionens utredning visar att detta endast skett i undantagsfall under innevarande läsår.

Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Åtgärdande arbetet för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Samtliga elever uppger i intervju att de känner sig trygga på skolan men att det är en tuff jargong på skolan och ett hårt språkbruk som används av eleverna. Eleverna säger dock att personal alltid agerar genom att markera eller säga till eleverna i sådana situationer. Lärare håller med om att det är en tuff jargong och även lärare, representanter för elevhälsa och rektorn uppger att all personal agerar och reagerar när en elev utsätts för något som kan uppfattas som kränkande behandling. Elever och personal berättar också att personal gör kränkingsanmälningar när de får kännedom om eller misstänker att en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling.

Av inskickat material och av intervju med lärare, representanter för elevhälsan och rektor framkommer att anmälan om kränkande behandling görs på en blankett som lämnas till skolans elevkoordinator och till biträdande rektor. Representanter för elevhälsan och rektor berättar att både rektor och huvudmannen får del av anmälan när den diarieförs i huvudmannens digitala system vilket elevkoordinatören gör samma dag. Elevkoordinatören utser därefter skyndsamt någon som utreder händelsen och åtgärder vidtas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Malmö kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller det åtgärdande arbetet för att skapa trygghet

och förebygga kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av utdrag ur skolenhetens betygskatalog för elever i årskurs 7-9 från höstterminen 2022 och vårterminen 2023. Av utdragen ur betygskatalogen framgår att i de fall undervisande lärare saknar lärarlegitimation har både undervisande lärare och en annan lärare som innehar legitimation signerat elevernas betyg i ämnet.

I informationsinhämtningen uppger huvudmannen att lärare vid läsårsstart får en förstelärare som är medsignerare vid betygsättning. Den obehöriga läraren träffar regelbundet medsigneraren för att säkerställa att det sker en korrekt process vid bedömning och betygsättning. I intervju med lärare och rektorn bekräftas uppgifterna.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Eleonore Lindén

Föredragande
Signerat av: Eleonore Linden

I ärendets slutliga handläggning har även Hanne Lernout medverkat.